

kommende. Man fandt derfor, at besiddelsesbegrebet var for snævert i forhold til den måde, som det via informationsteknologien er muligt at anskaffe sig børnepornografisk materiale. Kriminaliseringen af besiddelse blev således udvidet til også at omfatte tilfælde, hvor en person – selv om der ikke er tale om egentlig besiddelse – mod vederlag gør sig bekendt med børnepornografiske fremstillinger. De mere tilfældighedsprægede situationer, hvor internetbrugere kommer ind på særlige områder, hvor der måtte være fri adgang til børnepornografi, falder uden for bestemmelsen. Der henvises til Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, s. 7806. Strafferammen i § 235, stk. 2, blev ligeledes skærpet ved den anførte lovændring, idet der blev indført mulighed for under skærpene omstændigheder at idømme fængsel indtil 6 måneder for overtrædelse af bestemmelsen.

2.1.6. Ved lov nr. 380 af 6. juni 2002 blev en særskilt bestemmelse om menneskehandel indsat i straffelovens 26. kapitel om forbrydelser mod den personlige frihed.

Denne bestemmelse (§ 262 a) kriminaliserer menneskehandel som en selvstændig forbrydelse. Det fremgår af bestemmelsen, at den, der rekrutterer, transporterer, overfører, huser eller efterfølgende modtager en person, hvor der anvendes eller har været anvendt ulovlig tvang efter § 260, frihedsberøvelse efter § 261, trusler efter § 266, retsstridig fremkaldelse, bestyrelse eller udnyttelse af en vildfarelse eller anden utilbørlig fremgangsmåde, straffes med fængsel indtil 8 år, når handlingen er sket med henblik på udnyttelse af den pågældende ved kønlig usædelighed, tvangsarbejde, slaveri eller slaverilignende forhold eller fjernelse af organer.

Hvis forurettede er en person under 18 år, kan der efter § 262 a, stk. 2, straffes for menneskehandel, selv om der ikke har været anvendt de i § 262 a, stk. 1, anførte tvangsmidler. Det er ligeledes tilfældet, hvis gerningsmanden ved ydelse af betaling eller anden fordel opnår et samtykke fra en person, der har myndighed over forurettede, jf. stk. 2, nr. 2. Også i disse tilfælde er strafferammen fængsel indtil 8 år.

2.1.7. Danmark har ratificeret Haagerkonventionen om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner af 29. maj 1993. Efter konventionens artikel 4 må en international adoption kun finde sted, hvis der er givet samtykke hertil af de personer, institutioner og myndigheder, som efter opfindelseslandets lovgivning skal give et sådan samtykke. Afhængig af barnets alder og modenhed skal også barnet give sit samtykke. Et samtykke skal bl.a. afgives frivilligt og må ikke være fremkaldt mod betaling.

Disse regler er gennemført i dansk ret ved adoptiionslovens § 15, der blev indsat ved lov nr. 233 af 2. april 1997. Efter denne bestemmelse kan adoption ikke meddeles, hvis nogen, der skal afgive samtykke til adoptionen, yder eller modtager vederlag eller nogen form for modydelse, herunder for tabt arbejdsfortjeneste. Efter adoptiionslovens § 31, stk. 1, jf. § 34, stk. 1, nr. 2, er det strafbart for andre end godkendte private organisationer at formidle børn til adoption.

2.1.8. Efter retsplejelovens § 741 a, stk. 1, skal retten ved en række voldsforbrydelser og seksualforbrydelser efter anmodning beskikke en bistandsadvokat for den forurettede.

Efter bestemmelsen kan retten dog afslå at beskikke en bistandsadvokat, hvis lovovertrædelsen er af mindre alvorlig karakter, og advokatbistand må anses for åbenbart unødvendigt. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis der er tale om værtshusklammeri, hvor der ikke er opstået skade, eller en blufærdighedskrænkelser, hvor offeret nok kan være ilde berørt, men ikke har været udsat for en væsentlig krænkelser, jf. Folketingstidende 1996-97, tillæg A, s. 3171.

Bistandsadvokatens rolle er bl.a. at støtte ofret under afhøringen hos politiet og i retten og yde bistand ved opgørelsen af eventuelle erstatningskrav. Bistandsadvokaten har således adgang til at overvære afhøringen af den forurettede både hos politiet og i retten og ret til at stille yderligere spørgsmål til den forurettede. Advokaten skal underrettes om tidspunktet for afhøringer og retsmøder, jf. retsplejelovens § 741 c, stk. 1.

Bistandsadvokater har også adgang til at gøre sig bekendt med den forurettedes forklaring til politirapport. Når der er rejst tiltale i sagen, har advokaten adgang til at gøre sig bekendt med det øvrige materiale i sagen, som politiet har tilvejebragt, jf. § 741 c, stk. 2.

Retsplejeloven indeholder i øvrigt ikke en nærmere regulering af den beskikkede advokats processuelle stilling i retten. Det er imidlertid i Justitsministeriets bemærkninger til bestemmelsen forudsat, at det vil være rimeligt at give bistandsadvokaten adgang til at udtale sig om en række spørgsmål, f.eks. såfremt der opstår spørgsmål om at behandle sagen for lukkede døre, om afhøring af den forurettede uden tiltaltes tilstedeværelse eller lignende. Er der spørgsmål om erstatning til den forurettede, varetager advokaten ofrets interesser i forbindelse med erstatningens opgørelse, jf. Folketingstidende 1996-97, tillæg A, s. 3171.

I bemærkningerne er det endvidere forudsat, at bistandsadvokaten ikke bør kunne virke som en yderligere anklager under sagen, og advokaten har derfor